

Lescha per promover la cultura ella vischneauca Ianz/Glion (Lescha da promoziun dalla cultura; Lpc)

dils nunenconuschen (versiun dils nunenconuschen)

Il parlament communal dad Ianz/Glion,

sebasond sin art. 4 e 5 lit. d sco era art. 35 lit. a dalla constituziun communalala dad Ianz/Glion (CC; LIG 11.1), suenter envesta el messadi dalla suprastonza communalala dils 23 d'uost 2022,

decida:

I. Object

Art. 1   Object

¹ Quella lescha reglescha la promoziun dalla veta culturala ella vischneauca dad Ianz/Glion.

Art. 2   Finamiras

¹ La promoziun dalla cultura ella vischneauca dad Ianz/Glion ha cunzun la finamira da:

- a. renconuscher la muntada socioculturala dallas uniuns en tut las fracciuns;
- b. sustener il lungatg romontsch e la cultura romontscha;
- c. da possibilitar ina purschida multifara d'activitads culturalas cunzun ellas spartas cant, musica, art figurativ, grafica e design, fotografia, kino e film, museums ed ierta culturala, documentaziun ed intermediaziun da cultura architectonica, teater e sault sco era litteratura;
- d. promover l'activitat culturala da tut ils cerchels dalla populaziun;
- e. render veseivla e promover la creaziun culturala d'artistas indigenas e d'artists indigens;

63.1

Vischnaunca Iланz/Glion

- f. sustener l'integrazion da persunas digl exteriur e persunas nievarriadas;
- g. garantir ina purschida sufficienta da bibliotecas, mediatecas e ludotecas.

² In accent dalla promozion dalla cultura communalia ei il sosteign dall'activitatad e participaziun culturala dils affons e giuvenils.

Art. 3   Prestaziuns

¹ Las prestaziuns dalla vischnaunca ad uniuns, instituziuns e persunas activas sin il camp cultural engaschadas ella vischnaunca cumpeglan la garanzia:

- a. da contribuziuns annualas ad uniuns e gruppas da cultura;
- b. da contribuziuns a projects;
- c. da contribuziuns periodicas cun cunvegnas da prestaziun;
- d. da cundiziuns d'utilisaziun favoreivlas ed atgnas prestaziuns;
- e. d'acquisiziuns.

Art. 4   Principis da promozion

¹ La vischnaunca promova la creaziun culturala tenor criteris qualitativs. Supplementarmein risguarda ella cunzun:

- a. sia muntada per la vischnaunca;
- b. sia accessibladad per ina participaziun activa e passiva dad aschi biaras persunas sco pusseivel.

² La vischnaunca sosteign neginas projects e neginas instituziuns culturalas che han principalmein in intent commercial ni ch'ein buc accessibels publicamein.

Art. 5   Libertad ed independenza

¹ La vischnaunca ha stema dalla libertad e dall'independenza dalla creaziun e veta culturala.

II. Prestaziuns e criteris

Art. 6 Contribuziuns annualas ad uniuns e gruppas da cultura

¹ Contribuziuns annualas survegnan uniuns e gruppas da cultura sesentas ella vischnaunca en renconuschientscha da lur prestaziuns en uffeci d'honur per la veta socioculturala ella vischnaunca. Ellas secumponan d'ina contribuziun da basa e da contribuziuns da bonus.

² La contribuziun da basa importa denter 250 e 450 francs e vala sco indemnisaziun pauschala.

³ La contribuziun da basa sa vegnir augmentada cun contribuziuns da bonus denter 100 e 300 francs tut tenor categoria cun igl adempliment da prestaziuns supplementaras sco:

- a. realisar occurrentzas publicas cun intents idealistics;
- b. integrar activamein affons e giuvenils ellas activitads ed occurrentzas;
- c. cooperar cun uniuns e persunas activas sin il camp cultural dad outras fracciuns e vischnauncas;
- d. far da Sontgaclau;
- e. organizar la fiesta digl 1. d'uost ella fracciun;
- f. pinar il fiug digl 1. d'uost ella fracciun;
- g. frequentar perfecziunaments per persunas da cader dall'uniu.

Art. 7 Contribuziuns a projects

¹ La vischnaunca conceda contribuziuns a projects culturals. Els ein da caracter unic, cuozan in temps limitau ed han in preventiv separau.

² Per la concessiun d'ina contribuziun valan ils suandonts criteris:

- a. Il petent ni la petenta habitescha ella vischnaunca ni il project ei relevonts per la vischnaunca;
- b. la qualitat artistica, professiunala e culturala dil project ei evidenta;
- c. il project ei accessibels ed ina participaziun ei pusseivla per in e scadin;
- d. il material da reclama che accumpogna il project ei per romontsch ni per tudestg/romontsch;
- e. il preventiv ei realistics e sa vegnir finanziaus;
- f. la realisabludad e l'organisaziun dil project ein plausiblas.

³ La vischnaunca sa prestar ina part dil sustegn en fuorma da survetschs.

Art. 8 Contribuziuns periodicas cun cunvegna da prestaziun

¹ Contribuziuns periodicas ad uniuns, gruppas da cultura ed instituziuns pretendan la conclusiun d'ina cunvegna da prestaziun. La cunvegna da prestaziun cuoza 4 onns.

Art. 9 Cundiziuns d'utilisaziun favoreivlas ed atgnas prestaziuns

¹ Prestaziuns san vegnir ademplidas era en fuorma da cundiziuns favoreivlas ni cun renunziar a taxas per l'utilisaziun da baghetgs, implonts ni infrastructuras publicas sco era cun atgnas prestaziuns da survetschs communals che vegnan buc adossadas vinavon.

² Fittanzas da localitads en immobiliaria dalla vischnaunca sedrezzan tenor la lescha d'immobiliaria e l'ordinaziun d'immobiliaria.

³ Il post specialisau d'immobiliaria dalla vischnaunca gida persunas activas sin il camp cultural ed uniuns cun basegns da spazi d'anflar localitads adattadas ellas immobiliaria dalla vischnaunca.

⁴ La vischnaunca nezegia ses mieds da communicaziun e sias occurrentzas per render pli veseivlas ed enconuscentas persunas activas sin il camp cultural e persunas che realiseschan occurrentzas.

Art. 10 Acquisiziuns

¹ Per promover igl art figurativ sa la vischnaunca acquistar ovras d'artistas indigenas e d'artists indigens.

Art. 11 Art ed edifeci

¹ Per edifecis communals ch'ein accessibels publicamein ei da planisar in import commensurau per igl art ed edifeci.

Art. 12 Cultura da bagheggiar

¹ Per edifecis communals e stanzas publicas ei la vischnaunca il bien exemplar e metta peisa sin in'alta qualitat architectonica-culturala.

III. Collaboraziun regiunala**Art. 13 Contribuziuns a projects regiunals**

¹ La vischnaunca sa separticipar a projects culturals dalla Regiun Surselva ed a projects ordeifer il perimeter communal.

IV. Promozion dalla generaziun giuvna

Art. 14 Promozion dalla generaziun giuvna

¹ La vischnaunca sostegn cun contribuziuns extraordinarias projects d'organisaziuns e da persunas qualificadas che surveschan en special alla promozion culturala d'affons e da giuvenils tochen 20 onns sesents ella vischnaunca.

V. Organisaziun ed execuziun

Art. 15 Suprastanza communalala

¹ Per l'execuziun da quella lescha ei la suprastanza communalala responsabla.

² Ella ha cunzun las suandontas incumbensas:

- a. approbar il concept per promover la cultura;
- b. concluder davart propostas dalla cumissiun da cultura.

Art. 16 Cumissiun da cultura

¹ La suprastanza communalala elegia suenter l'audizion dalla cumissiun da cultura ina cumissiun da cultura che consista da tschun commembres. Da quella fan part representantas e representants da differentas spartas culturalas ed ina representanza dil parlament communal.

² La cumissiun da cultura cussegglia la suprastanza communalala en tut las damondas che pertuccan la promozion dalla cultura, cunzun:

- a. giudichescha ella las damondas per contribuziuns unicas ni periodicas e fa ina proposta leusuenter;
- b. prepara ella las cunvegnes da prestaziun per mauns dalla suprastanza communalala;
- c. elavura ella ina proposta per il preventiv da cultura per mauns dalla suprastanza communalala;
- d. sa ella suttametter damondas al commember dalla suprastanza communalala ch'ei cumpetents per la cultura.

³ La cumissiun da cultura seconstituescha sezza.

⁴ La perioda d'uffeci dallas commembres e dils commembres dalla cumissiun cuoza 4 onns. Duas periodas d'uffeci ein pusseivlas.

---

⁵ Il commember dalla suprastonza communal ch'ei cumpetents per la cultura ed il post da coordinaziun per la cultura fan part dalla cumissiun da cultura senza dretg da vuschar.

Art. 17 Direcziun

¹ Davart contribuziuns annualas ad uniuns e gruppas da cultura concluda la direcziun tenor proposta dil post da coordinaziun per la cultura.

Art. 18 Post da coordinaziun per la cultura

¹ La vischnaunca meina en sia administraziun in post da coordinaziun per la cultura.

² El ha cunzun las suandontas incumbensas:

- a. esser in post da contact per tiarzs sin il sectur cultural;
- b. examinar la correctadad formalda dallas damondas;
- c. coordinar cun il post da cultura specialisau dil cantun Grischun;
- d. suttametter alla direcziun las damondas per contribuziuns annualas ad uniuns e gruppas da cultura;
- e. far il secretariat dalla cumissiun da cultura.

Art. 19 Cumpetenzas finanzialas

¹ Davart la conderschida da contribuziuns annualas ad uniuns e gruppas da cultura tenor igl art. 6 da quella lescha decida tochen 1'300 francs il post da coordinaziun per la cultura, per imports pli aults la direcziun sin damonda dil post da coordinaziun per la cultura.

² Contribuziuns a projects tenor igl art. 7 sin damonda dalla cumissiun da cultura concluda tochen 5'000 francs la direcziun, import pli aults la suprastonza communal.

Art. 20 Damondas

¹ Damondas per contribuziuns e survetschs tenor quella lescha ein da drizzar en secret e motivadas al post da coordinaziun per la cultura.

² Sin la conderschida da contribuziuns exista da principi negin dretg.

Art. 21 Preventiv e planisaziun dallas finanzas

¹ La cumissiun da cultura elavura mintgamai per la fin d'uost ina proposta per il preventiv da cultura digl onn sequent e suttametta quella alla suprastonza communalala.

² Duront l'elavurazion dalla planisaziun dallas finanzas consultescha la suprastonza communalala la cumissiun da cultura.

VI. Mieds legals e disposiziuns finalas**Art. 22** Mieds legals

¹ Encunter tut las disposiziuns sa vegnir fatg recuors enteifer 30 dis alla suprastonza communalala. Il recuors sto cuntenir ina proposta, ils fatgs cun ils mussaments ed ina motivaziun.

Art. 23 Ordinaziun

¹ La suprastonza communalala relai per l'execuziun da quella lescha in'ordinaziun.

Art. 24 Entrada en vigur

¹ La lescha presenta ei suttamessa al referendum facultativ.

² La suprastonza communalala decida, cura che la lescha entra en vigur.¹⁾

³ Cun l'entrada en vigur dalla lescha ein las disposiziuns d'auters decrets che stattan en cuntradicziun cun ella abrogadas.

---

¹⁾ Mess en vigur sils xx-xx-2023 cun decisiu dalla suprastonza communalala dils xx-xx-2022.

63.1

Vischnaunca llanz/Glion

Tabella dallas modificaziuns - tenor conclus

Data dal conclus	Entrada en vigur	Element	Modificazion	Publicaziun CRS
negina indicaziun	negina indicaziun	relasch	emprema versiun	-

Tabella dallas modificaziuns - tenor element

Element	Data dal conclus	Entrada en vigur	Modificaziun	Publicaziun CRS
relasch	neginha indicaziun	neginha indicaziun	emprema versiun	-